Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: czwartek, 25, lipiec 2024 08:55
Przemysław Matysiak
Odsłony: 861

Koszty związane z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu wskazane w art. 130a ust. 10h Prawa o ruchu drogowym mogą zostać zaliczone do środków publicznych stanowiących niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, o których stanowi przepis art. 60 pkt 7 ustawy o finansach publicznych – wyjaśniła RIO w Poznaniu.

Na wniosek jednego ze starostów Izba udzieliła obszernej odpowiedzi i należy przyznać, że „rozłożyła na czynniki pierwsze" charakter omawianych kosztów.

Przepisy, przepisy, przepisy…

Artykuł 130a ust. 1 i 2 Prawa o ruchu drogowym (prd) przewiduje sytuacje, w których pojazd jest usuwany z drogi na koszt właściciela pojazdu obligatoryjnie (art. 130 ust. 1 prd) lub fakultatywnie (art. 130 ust. 2 prd). Z kolei zgodnie z art. 130a ust. 6 prd wysokość opłaty, o której mowa w art. 130a ust. 5c ustala corocznie rada powiatu w drodze uchwały (biorąc pod uwagę m. in. koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu).

Opłaty te stanowią dochód własny powiatu (art. 130a ust. 6e prd), a usuwanie pojazdów oraz prowadzenie parkingu strzeżonego dla pojazdów usuniętych w przypadkach, o których mowa w art. 130a ust. 1 i 2 prd, należy do zadań własnych powiatu. Zadania te starosta realizuje przy pomocy powiatowych jednostek organizacyjnych lub powierza ich wykonywanie zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych (art. 130a ust. 5f prd).

Stosownie do art. 130a ust. 10 prd starosta w stosunku do pojazdu usuniętego z drogi, w przypadkach określonych w ust. 1 lub 2, występuje do sądu z wnioskiem o orzeczenie jego przepadku na rzecz powiatu, jeżeli prawidłowo powiadomiony właściciel lub osoba uprawniona nie odebrała pojazdu w terminie 3 miesięcy od dnia jego usunięcia. Powiadomienie zawiera pouczenie o skutkach nieodebrania pojazdu. Z kolei zgodnie z art. 130a ust. 10h prd koszty związane z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu powstałe od momentu wydania dyspozycji jego usunięcia do zakończenia postępowania ponosi osoba będąca właścicielem tego pojazdu w dniu wydania dyspozycji usunięcia pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 10d i 10i. Decyzję o zapłacie tych kosztów wydaje starosta.

Interpretacja Trybunału Konstytucyjnego

Poznańska RIO przywołała również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2018 r., sygn. akt K 6/17 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2322). W orzeczeniu tym TK badał zgodność art. 130a ust. 5c oraz ust. 7 pkt 1 prd z Konstytucją RP.

Trybunał dokonał następującej interpretacji:

- przepisy te stanowią fragment procedury stosowanej w związku z wykonywaniem przez powiaty zadań o charakterze administracyjnoprawnym, polegających na usuwaniu, w określonych wypadkach, pojazdów z drogi,
- opłata ma niewątpliwie charakter należności publicznoprawnej i ma związek z wykonywaniem zadania o charakterze publicznym,
- opłata uiszczana za usunięcie pojazdu z drogi w wypadkach określonych w art. 130a ust. 1 i 2 prd oraz za parkowanie na wyznaczonym przez starostę parkingu strzeżonym stanowi opłatę

Phoca PDF

publiczną, która wykazuje cechy daniny publicznej,
- opłata za usunięcie pojazdu jest pobierana przez powiat i stanowi jego dochód, z którego pokrywa się koszty zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- źródłem normatywnym opłaty jest ustawa i ma ona charakter powszechny oraz przymusowy,
- obowiązek zapłaty spoczywa na wszystkich właścicielach usuniętych pojazdów, a realizacja tego obowiązku nie zależy ani od ich woli, ani od woli starosty,
- strony nie mają swobody kształtowania treści stosunku prawnego, tj. w szczególności wysokości opłaty, jej obniżenia, odstąpienia od niej lub terminu zapłaty,
- opłata za usunięcie pojazdu należy do dochodów publicznych zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych,
- opłata ta nie jest podatkiem, bowiem nie spełnia cech określonych w art. 6 Ordynacji podatkowej.

Opłata w orzecznictwie sądowoadministracyjnym

Rozkładając na „czynniki pierwsze" charakter omawianej opłaty, RIO przedstawiła również wykładnię prezentowaną w orzecznictwie sądów administracyjnych.

Opierając się na wyroku WSA w Łodzi z 16 marca 2021 r., sygn. akt III SA/Łd 944/20, należy wskazać na najważniejsze wnioski płynące z uzasadnienia:

- koszty za usunięcie pojazdu są rodzajem rekompensaty z tytułu podjęcia działań zmierzających do usunięcia pojazdu niewłaściwie zaparkowanego, która nosi pewne cechy odpowiedzialności administracyjnej,
- odpowiedzialność ta ma charakter obiektywny i jest niezależna od winy kierującego lub właściciela pojazdu,
- właściciela pojazdu obciąża się kosztami, o których mowa w art. 130a ust. 2a prd, niezależnie od tego, jaka była rzeczywista wysokość tych kosztów i bez względu na okoliczności, którymi kierowała się naruszająca prawo osoba pozostawiając pojazd w miejscu niedozwolonym.

Stanowisko sądu wojewódzkiego podzielił NSA w wyroku z 14 lipca 2020 r., sygn. akt I OSK 2887/19, dodając od siebie, że z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu cywilnego o przepadku, właścicielem pojazdu staje się powiat i nie ma już podstaw do obciążania kosztami osoby nie będącej już właścicielem pojazdu.

Wnioski

Podsumowując, RIO oceniła, iż koszty związane z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub zniszczeniem pojazdu wskazane w art. 130a ust. 10h prd mogą zostać zaliczone do środków publicznych stanowiących niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym. Na administracyjny charakter kosztów wskazuje bowiem zdanie drugie art. 130a ust. 10h prd, który stanowi, że decyzję o zapłacie tych kosztów wydaje starosta.

Co istotne, art. 130a ust. 10j prd określa obligatoryjny termin płatności należności ustalonych decyzją, o której mowa w ust. 10h, przy czym odsetki ustawowe za opóźnienie nalicza się od dnia następującego po upływie terminu płatności. Należności te wraz z odsetkami podlegają egzekucji w trybie i na zasadach określonych w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Phoca PDF

Charakter kosztów związanych z usuwaniem i przechowywaniem pojazdów. RIO wyjaśnia

Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: czwartek, 25, lipiec 2024 08:55
Przemysław Matysiak
Odsłony: 861

Wyjaśnienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z 21.02.2024 r., znak: WA-0280/7/2024

Źródło: www.bip.poznan.rio.gov.pl

Phoca PDF